

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200259
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122200259.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobcu: A. Ž., X.. XX.XX.XXXX, L. XXX XX J., L. X, právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., 832 37 Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00151653, zastúpená: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., 040 01, Košice, Bočná 10, IČO: 36863017, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. 5050277668, zo dňa 02.12.2013, v časti II. Poplatky, bod 1., v znení: „Poplatok za upomienku je vo výške 25 EUR za každú vystavenú upomienku.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. 5050277668, zo dňa 02.12.2013, v časti III. Záverečné ustanovenia, bod 3., v znení: „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zavaďuje sa ich dodržiavať. Pre účely Úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Bankou s účinnosťou od 1.8.2002 a Úverovými podmienkami Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinné od 1.7.2007. Dlžník ďalej vyhlasuje, že bol Bankou informovaný o skutočnostiach podľa § 37 ods. 2 Zákona o bankách.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. 5050277668, zo dňa 02.12.2013, v časti III. Záverečné ustanovenia, bod 7., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 100 %.

VI. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou z 07.01.2022 sa domáhal určenia, že úver, ktorý mu bol poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 2.12.2013 je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žiadal, aby mu žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie vo výške 1.235,89 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od druhého dňa po doručení žaloby žalovanej. Prvý nárok odôvodnil tým, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbajú jej povinné náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. f/, j/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s predpokladmi na výpočet RPMN. Keďže úver mal zaplatiť v 120. mesačných splátkach po 139,98 Eur, predstavuje celková čiastka správne sumu 16.797,60 Eur. Uviedol, že z toho dôvodu úver podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a podanie žaloby odôvodnil § 11 ods. 4 citovaného zákona. V žalobe uviedol aj to, že žalovaný mu poskytol úver 7.000,- Eur a on mu zaplatil 8.235,89 Eur. Žalobca sa domáhal aj určenia viacerých neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka uvedených vo výroku tohto rozsudku. K poplatku za upomienku poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa vyhlásenia dlžníka o oboznámení sa so súčasťami úverovej zmluvy a informácii podľa § 37 ods. 2 zákona o bankách od citoval z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Kežmarok, sp.zn. 9C/2/2014, zo dňa 16.9.2015, ktorým táto zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú, čo potvrdil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí, sp.zn. 20Co/41/2016, z ktorého taktiež časť od citoval v žalobe. K zmluvnej podmienke ohľadom prednostnej aplikácie Obchodného zákonníka poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove, rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3MCdo/12/2014 z 21.4.2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 5MCdo/20/2009, z 25.1.2021.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. V písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže ide o žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP, pri ktorej pri nepreukázaní naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe sa musí takáto žaloba zamietnuť. Navyše žalobca sa domáha aj vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, preto súd pri posudzovaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia predbežne rieši to, či úver je bezúročný a bez poplatkov. Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa žalovaného žalobca nešpecifikoval, vrátenia ktorých plnení na úroky a poplatky sa domáha. Žalovaný vzniesol aj námietku premičania pre uplynutie dvojročnej subjektívnej aj trojročnej objektívnej premičacej doby vzhľadom na dátum poslednej splátky 17.10.2014 a dátum uzavretia zmluvy, keďže žaloba bola podaná až 10.01.2022. Poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 21Cdo/3433/2008, a Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo/67/2011 a sp.zn. 3Cdo/169/2017, a vyslovil názor, že dvojročná subjektívna premičacia doba plynie od uzavretia predmetnej zmluvy najneskôr od poslednej splátky 17.10.2014.

3. Žalovaný namietal tiež procesnú neprípustnosť žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok s poukazom na § 137 písm. d/ CSP. V zmysle neho sa vyžaduje existencia konkrétneho zákonného ustanovenia, ktoré umožňuje podanie určovacej žaloby na riešenie presne definovanej skutkovej (životnej) situácie (napr. žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z., o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, o neplatnosť výpovede z nájmu bytu podľa § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka a pod.). Žiadne zákonné ustanovenie však neupravuje, že spotrebiteľ sa môže domáhať určiť neprijateľnú zmluvnú podmienku, splneniu hypotézy § 137 písm. d/ CSP nevyhovuje ani ustanovenie § 3 ods. 5 vety prvej zákona č. 250/2007 Z.z. ani § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka a ani § 298 CSP. Vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na § 298 ods. 1, 2 a § 301 CSP prichádza do úvahy iba v prípade, ak jej obsah dopadá na právo, na ochranu ktorého je taký spor vedený, ak však ide o zmluvnú podmienku, ktorá nie je prepojená na konkrétne subjektívne právo spotrebiteľa - teda nezávislou od okolnosti konkrétneho prípadu je možné iba konanie o abstraktnej kontrole podľa § 301 a nasl. CSP. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca vôbec neobjasnil v čom má príslušné ustanovenie o zmluvnej podmienke zakladať hrubú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami. V tejto súvislosti poukázal na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-455/11 a C-226/12, v zmysle ktorých „značnú nerovnováhu“ k škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Žalovaný vyčítal žalobcovi argumentačnú pasivitu vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam, keďže nezdôvodnil základný prvok a to značnú nerovnováhu.

4. Žalobca s námietkami žalovaného nesúhlasil. Procesnú prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľných zmluvných podmienok odôvodnil § 3 ods. 3, 5 vetou prvou zákona č. 250/2007 Z.z., § 298 CSP a § 53a Občianskeho zákonníka a s účinnosťou od 01.01.2018 aj zavedením § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Zdôraznil, že určovanie neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych spotrebiteľských sporoch je hlavným prostriedkom s cieľom ochrany spotrebiteľov v EÚ a poukázal na článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS. Poukázal aj na závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/27/2018 a sp.zn. 6Cdo/127/2017, v zmysle ktorých žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je určovacou žalobou podľa § 137 písm. c/ CSP a nie je preto potrebné preukazovať naliehavý právny záujem a navyše podľa rozhodnutia sp.zn. 6Cdo/127/2017 plynutie času nemá žiadny vplyv na možnosť vyhovieť žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uviedol, že ani zavedenie inštitútu abstraktnej kontroly v spotrebiteľských zmluvách podľa § 301 a násl. CSP netvorí prekážku pre individuálne súdne konanie spotrebiteľa o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a to uviedol aj Najvyšší súd SR v uznesení sp.zn. 6Ndc/20/2016 z 23.01.2017 alebo 3Ndc/1/2017 zo dňa 06.03.2017.

5. K vznesenej námietke premlčania žalobca uviedol, že v žalobe vychádzal zo súdnej praxe, podľa ktorej subjektívna premlčacia doba začala plynúť od vedomosti získanej od Združenia na ochranu spotrebiteľov a s desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Uviedol však, že tieto názory je potrebné aktualizovať vzhľadom na závery rozsudku Súdného dvora vo veci C-485/19 z 02.04.2021, podľa ktorého činná premlčacia lehota začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

6. Napokon žalobca sa konkrétnejšie vyjadril k jednotlivým zmluvným podmienkam. K poplatku za upomienku zdôraznil, že s ním nebola táto zmluvná podmienka individuálne dojednaná, požaduje od neho neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením pohľadávky. Poplatok umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, keďže žalovaný požaduje paušálne plnenie nad rámec skutočných a účelných výdavkov. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa aplikácie Obchodného zákonníka zdôraznil, že s uplatnením Obchodného zákonníka sú spojené viaceré inštitúty, ktoré zhoršujú postavenie spotrebiteľa v porovnaní s Občianskym zákonníkom. K poslednej zmluvnej podmienke ohľadom vyhlásenia dlžníka uviedol, že sa ňou prenáša dôkazné bremeno na spotrebiteľa v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami, navyše spotrebiteľa odradiť od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom vrátane dovolávania sa súdnej ochrany. Poukázal aj na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK/0207/99/2014 zo 24.03.2014 a na viaceré súdne rozhodnutia, ktorými bola obdobná zmluvná podmienka vyslovená za neprijateľnú.

7. Žalovaná právo na dupliku nevyužila.

8. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami strán, zmluvou o splátkovom úvere, výpismi z úverového účtu žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

9. Dňa 02.12.2013 bola uzavretá písomná Zmluva o splátkovom úvere č. 5050277668 medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom. Jej základné podmienky sú uvedené v časti I. článku I. a to nasledovne: výška úveru 7.000,- Eur; druh úveru spotrebný úver na čokoľvek; úroková sadzba fixná 18,90 % p.a.; výška splátky a splatnosť 139,98 Eur mesačne k 20. dňu v mesiaci; splatnosť prvej splátky 20.01.2014; počet splátok 120; konečná splatnosť úveru 20.12.2023; RPMN 22,77 %; priemerná hodnota RPMN 8,69 %; celková čiastka spojená s úverom 16.788,72 Eur; ručenie ani poistenie sa nevyžaduje; predpoklady použité na výpočet RPMN - úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške, dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v úverovej zmluve, dohodnutý typ a výška úrokovej sadzby platí až do skončenia úverového vzťahu za predpokladu, že dlžník spĺňa podmienky pre poskytnutie zľavy z úrokovej sadzby uvedené vo zverejnení.

10. V článku II. tejto časti, ktorý je označený ako „poplatky“ sa v bode 1 uvádza, že poplatok za upomienku je vo výške 25,- Eur za každú vystavenú upomienku.

11. V časti I. článku III. označenom ako „záverečné ustanovenia“ v bode 3 je obsiahnutý tento text: „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Pre účely Úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Bankou s účinnosťou od 1.8.2002 a Úverovými podmienkami

Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinné od 1.7.2007. Dlížník ďalej vyhlasuje, že bol Bankou informovaný o skutočnostiach podľa § 37 ods. 2 Zákona o bankách.“.

12. Bod 7 časti I. článku III. zmluvy obsahuje tento text: „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.“.

13. Súd nesúhlasí s názorom žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Jedná sa totiž o žalobu podľa § 137 písm. d/ CSP, teda o žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.. V zmysle neho spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

14. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

16. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

18. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>> a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

19. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>,

r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

20. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V

prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=01.09.2014>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

21. Súd nezdieľa názor žalobcu o absencii údaje o dobe trvania zmluvy vzhľadom na to, že v zmluve je jasne uvedený termín prvej mesačnej splátky (20.01.2014) a poslednej (20.12.2023) a uvedený aj počet mesačných splátok - 120. Žalobca ako spotrebiteľ teda nepochybne bol informovaný o dobe trvania zmluvy vzhľadom na vyššie uvedené údaje a teda vedel dokedy jeho zmluva bude trvať. Iný výklad by bol nespravodlivý až šikanózný. Pre úplnosť súd dodáva, že v smernici Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľských úveroch je ako povinná náležitosť zmluvy v článku 10 ods. 1 písm. c/ dĺžka trvania zmluvy. Nikdy podľa tejto smernice nebol povinný údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, na rozdiel od slovenskej právnej úpravy, ktorá v súčasnosti sa už prispôsobila spomínanej smernici. Preto nie je správny výklad, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere museli byť osobitne uvedené aj jej povinné náležitosti doba trvania zmluvy a osobitne termín konečnej splatnosti úveru. Tým, že v zmluve bol uvedený termín prvej a poslednej splátky a počet mesačných splátok bolo stanovené časové ohraničenie trvania zmluvy pri riadnom dohodnutom splácaní úveru. Pre tento názor možno použiť aj záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 7Cdo/183/2020, zo dňa 24.02.2021, ktoré bolo aj publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 86. Ten sa síce týka ďalšej povinnej náležitosti zmluvy a to predpokladov použitých pre výpočet RPMN, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že postačuje ak tieto predpoklady (výška úveru, výške mesačnej splátky, počet splátok a pod.) sú v zmluve uvedené, hoci ako iné náležitosti, teda nemusia byť v zmluve pod označením spomínaných predpokladov. Tú istú myšlienku možno aplikovať aj pri posúdení existencie spornej náležitosti zmluvy predstavujúcej dobu trvania zmluvy, ktorú navyše je potrebné vyložiť v súlade so spomínanou smernicou, ktorá však používa pojem dĺžky trvania zmluvy, čo spomínané časové vymedzenie prvej a poslednej splátky a počtu splátok naplňa.

22. S poukazom na závery už spomínaného rozsudku Najvyššieho súdu SR nemožno dospieť ani k záveru o absencii predpokladov použitých pre výpočet RPMN, tie sú v zmluve uvedené, hoci ako iné náležitosti - t.j. výška úveru, výška úrokovej sadzby, výška mesačnej splátky, počet splátok, interval splácania.

23. Súd tiež nezdieľa názor žalobcu o absencii uvedenia celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nakoľko táto je v zmluve vyjadrená dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom nevyvolávajúcim pochybnosti u spotrebiteľa o celkovej čiastke, ktorú musí zaplatiť, a to vo výške 16.788,72 Eur. Čo sa týka toho, že po vynásobení výšky splátky počtom splátok dostaneme sumu vyššiu o 8,88 Eur (16.797,60 € - 16.788,72 €) súd poukazuje na zdôvodnenie tohto rozdielu žalovaným na pojednávaní, v zmysle, ktorého posledná splátka je vždy nižšia ako tie predošlé, pričom matematicky ani nie je možné, aby boli všetky splátky v rovnakej výške. Okrem toho podľa § 2 písm. h) zák. č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, čo znamená, že ani samotný zákon neponíma celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť ako súčin počtu splátok a ich výšky, naopak stanovil vlastné kritériá pre určenie celkových nákladov spotrebiteľa a celkovej úverovej čiastky. Napokon z ust. § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona jednoznačne vyplýva, že zákonodarca sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou iba taký úver, ktorý neobsahuje obligatórne zmluvné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), medzi ktoré spadá i náležitosť v podobe celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. To znamená, že zákonodarca sankcionuje absenciu predmetnej náležitosti a nie jej nesprávne číselné vyjadrenie. Súd má za to, že pri celkovej sume, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, je tento rozdiel zanedbateľný, ktorý by v konečnom dôsledku ani nemohol spotrebiteľa ovplyvniť pri jeho rozhodovaní o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie a preto nemožno tento nedostatok sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru aj vzhľadom na neprimeranú tvrdosť, ktorá by sa týmto postupom vo vzťahu k žalovanému dosiahla. Rozdiel sa totiž pohybuje v stotínach percenta celkovej čiastky. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 7CoCsp/13/2021, zo dňa 16.06.2021.

24. Súd sa teda nestotožnil s názorom žalobcu o absencii vyššie uvedených povinných náležitostí zmluvy, zmluvu podrobil ďalšiemu súdnemu prieskumu, pri ktorom nezistil, že by v zmluve absentovali ďalšie povinné náležitosti vymenované v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Zo strany žalobcu nebolo tvrdené ani to, že by žalovaný pri poskytovaní úveru žalobcovi postupoval v rozpore s § 11 ods. 2 citovaného zákona v súvislosti so zisťovaním a preverovaním jeho bonity. Nenastal teda žiadny zákonný dôvod pre fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a preto žalovaného plnením žalobcu nad istinu úveru nevzniklo žiadne bezdôvodné obohatenie, keďže išlo o plnenie žalobcu na základe platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

25. Žalobca sa zároveň domáhal aj určenia neprijateľných zmluvných podmienok, pričom ide o žalobu podľa § 137 písm. d/ CSP. Oprávnenie na jej podanie má spotrebiteľ s poukazom na § 3 ods. 3, 5 vetu prvú zákona č. 250/2007 Z.z., § 53 a § 53a Občianskeho zákonníka a § 298 CSP.

26. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

27. Podľa § 3 ods. 5 vety prvej citovaného zákona proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

28. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

29. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

30. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

34. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

35. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

q) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

r) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,

s) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

t) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,

u) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,

v) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

36. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

37. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

38. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

39. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

40. Podľa § 298 ods. 2 CSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

41. K námietke žalovaného o absencii preventívneho pôsobenia žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky vzhľadom na ukončenie záväzkového vzťahu medzi stranami súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/81/2019, zo dňa 29.10.2019, v ktorom uviedol, že aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ plynutie času nemôže byť skutočnosťou znemožňujúcou ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami).

42. Navyše aj Najvyšší súd SR v rozsudku, sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 uviedol, že zánik záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy nemá právny význam, opačný názor by znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj smernici Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V prípade žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa dovolacieho súdu ide o osobitný druh žaloby spotrebiteľa s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, 4, 5, § 53a Občianskeho zákonníka), § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby preto podľa Najvyššieho súdu SR nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Cieľom žaloby nie je len to, aby individuálny spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, ale obsahom je aj povinnosť dodávateľa nepoužívať ďalej nečestnú zmluvnú podmienku. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako „odstrašujúci“ prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť a to v podobe práva spotrebiteľa na primerane finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Totožný právny záver vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/27/2018, zo dňa 28.03.2019.

43. Súd teda vzhľadom na princíp právnej istoty zakomponovaný v článku 2 ods. 2 CSP aplikoval vyššie uvedené právne závery Najvyššieho súdu SR, ale aj Krajského súdu v Prešove (napr. sp.zn. 10Co/30/2018 z 09.04.2019, uznesenie sp.zn. 20Co/295/2014 z 21.4.2016) a vyvodil záver o procesnej prípustnosti žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj v prípade ukončenia zmluvy.

44. Následne teda súd podrobil prieskumu žalované zmluvné podmienky v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka.

45. Nepochybne pritom ide o zmluvné podmienky podliehajúce tomuto súdnemu prieskumu, nie sú totiž z neho vylúčené v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nepredstavujú hlavný predmet plnenia a netýkajú sa ani primeranosti ceny. Súd má za preukázané aj to, že všetky tieto zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané, keďže boli súčasťou predtlačenej formulára zmluvy zo strany žalovanej, ktorých obsah v tejto časti žalobca nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Dôkazné

bremeno o opaku bolo na žalovanej, ktorá však ani netvrdila, že by malo ísť o individuálne dojednané zmluvné podmienky.

46. Následne sa preto súd zaoberal tým, či žalované zmluvné podmienky predstavujú vyvážený právny vzťah medzi zmluvnými stranami a či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v ich právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Je potrebné vyhodnotiť aké dopady má zmluvné dojednanie (alebo môže mať) a ním spôsobená nerovnováha v právach a povinnostiach na spotrebiteľa. Musí ísť o negatívne dopady značnej intenzity. Značnú nerovnováhu možno tiež posúdiť ako hrubú nerovnováhu a tá je spájaná s posúdením zmluvného ustanovenia s dobrými mravmi ako určitými morálnymi pravidlami alebo etickými hodnotami, ktoré právna teória a súdna prax všeobecne uznáva. Pri neprijateľnej zmluvnej podmienke musí ísť o zmluvné dojednanie v neprospech spotrebiteľa, teda také, ktoré zvyhodňuje dodávateľa a zároveň znevýhodňuje spotrebiteľa. Ide predovšetkým o prípady, ak príslušná zmluvná podmienka neprímerane zaťažuje alebo zaväzuje spotrebiteľa k plateniu poplatku bez poskytnutia adekvátneho plnenia alebo spotrebiteľovi bráni k uplatneniu jeho práva alebo ho zaväzuje k plateniu poplatkov, či nákladov, ktoré mu vznikli bez možnosti ich kontroly z jeho strany a podobne.

47. Dôležité je však aj to, že právne posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa sústreďuje na objektívne posúdenie zmluvnej podmienky vo vzťahu k spotrebiteľovi a teda je bezvýznamné, či dodávateľ ju použije alebo nie, nakoľko rozhodujúce je to, či je objektívne spôsobilá vyvolať stav hrubej nerovnováhy bez ohľadu na pôsobenie tejto klauzuly v skutkových okolnostiach konkrétneho prípadu. V tejto súvislosti súd poukazuje na článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS, ktorá nie je o výhodnosti právnych následkov neprijateľnej zmluvnej podmienky pre spotrebiteľa, ale o objektivizácii jeho ochrany, ktorá je vyjadrená pozitívnym príkazom, podľa ktorého členské štáty a ich orgány zabezpečia, aby spotrebiteľ nebol viazaný neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

48. K poplatku za každú upomienku vo výške 25,- Eur súd uvádza, že má povahu skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné a navyše netransparentné. Zmyslom upomienky je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si dodatočne splnil svoju povinnosť, s plnením ktorej je v omeškaní. Účelom upomienky nemôže byť získanie majetkového prospechu vo forme finančnej sankcie voči spotrebiteľovi. Tento poplatok nemožno chápať ani ako poplatok za službu, nepochybne presahuje administratívne náklady spojené s vyhotovením a zaslaním upomienky. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmu dodávateľa, ide o tzv. teóriu skutočného plnenia. Poplatok za upomienku predstavuje plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa, ale je účtovaný v záujme banky, výlučne od nej závisí koľko upomienok zašle a aká bude konečná výška sankcie. Uvedenú zmluvnú podmienku možno podradiť pod neprijateľnú zmluvnú podmienku konkretizovanú v tzv. čiernom zozname v § 53 od. 4 pod písm. t/ Občianskeho zákonníka. Nepochybne teda bolo právne dôvodné túto zmluvnú podmienku určiť za neprijateľnú. Už len pre úplnosť súd dodáva, že totožnú zmluvnú podmienku súdy opakovane už právoplatnými rozsudkami vyhlásili za neprijateľnú, napriek tomu žalovaný stále tieto závery spochybňuje. Ide o rozsudky na ktoré poukázal žalobca - rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 14Csp/160/2019-116, zo dňa 07.10.2020 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove; sp.zn. 15CoCsp/23/2020, z 11.02.2021, rozsudok Okresného súdu Svidník, č.k. 4Csp/39/2019-178, zo dňa 03.03.2020 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 18CoCsp/36/2020, z 28.09.2021 a rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 9Csp/124/2020-191, zo dňa 25.03.2021 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22CoCsp/18/2021, z 29.06.2021. Navyše za tú istú zmluvnú podmienku (ale aj ďalšie) bola pôvodne žalovanej aj uložená sankcia vo výške 10.000,- Eur rozhodnutím Ústredného inšpektorátu SOI č. SK/0207/99/2014 zo dňa 24.3.2014. Toto rozhodnutie bolo však zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave 6S 91/2014-213 z 29.4.2016 a konanie bolo zastavené z dôvodu nedostatku právomoci SOI konať v preskúmanom konaní, keďže orgánom dohady vo veciach ochrany spotrebiteľa pri výkone bankových činnosti je NBS. Táto skutočnosť však neznamená, že súd v tomto spore si nemôže osvojiť argumentáciu ÚISOI použitú pri zdôvodnení záveru o neprijateľnosti zmluvných podmienok. SOI je totiž orgánom, ktorý má v právomoci posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok vo všetkých spotrebiteľských zmluvách okrem zmlúv uzatvorených s bankami a teda má s touto agendou skúsenosti. V ňom sa uvádza, že ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je v rozpore s § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka spočívajúca v neprímerane vysokej sankcii, ktorej výška nie je odôvodnená nákladmi bankami. Poplatok nereflektuje podstatné skutočnosti ako napr. výška spotrebiteľského úveru, doba splácania, počet zostávajúcich splátok spotrebiteľa do splnenia záväzku a pod. Naopak je stanovený pevnou sumou,

ktorá nie je racionálne odôvodnená. Tento poplatok je spôsobilý ohroziť ekonomický záujem spotrebiteľa, nakoľko je neúčelný.

49. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa aplikácie Obchodného zákonníka súd uvádza, že ide o zmluvné ustanovenie, ktoré je v rozpore s aktuálnou právnou úpravou - § 52 ods. 2 vetou treťou Občianskeho zákonníka, ktorý bol doplnený o túto vetu zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2015. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa, keďže vylučuje použitie Občianskeho zákonníka, ktorého úprava v zásade je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, napr. v ustanoveniach o odstúpení od zmluvy, premlčaní alebo úrokoch z omeškania. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na právny záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3MCdo/14/2014, z 21.4.2015, podľa ktorého vzhľadom na to, že zákon č. 102/2014 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenie k § 52 ods. 2 vete tretej, toto ustanovenie sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti danej právnej normy. Zároveň však súd poukazuje aj na už citovaný § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto táto zmluvná podmienka je v rozpore s citovaným ustanovením. ňou bolo upravené, že všetky vzťahy bez výnimky medzi účastníkmi zmluvy sa budú riadiť Obchodným zákonníkom, hoci nepochybne uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa posudzuje v zmysle noriem občianskeho práva. Obchodný zákonník pritom neobsahoval úpravu neprijateľných zmluvných podmienok a teda možno dospieť k záveru, že cieľom dojednania tejto zmluvnej podmienky zo strany žalovanej, ktorá ju predformulovala, bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa. Nepochybne preto aj táto zmluvná podmienka, ktorá je navyše v rozpore s aktuálnou právnou úpravou napĺňa všetky atribúty neprijateľnosti v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto aj v tejto časti súd žalobe vyhovel. Opäť dodáva, že tú istú zmluvnú podmienku voči žalovanej súdy už určili právoplatnými rozsudkami za neprijateľnú. Ide o rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 32Csp/136/2019-85, z 31.03.2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 5CoCsp/22/2021, z 20.01.2022; rozsudok Okresného súdu Prešov, sp.zn. 20Csp/171/2019, z 17.08.2020 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 7CoCsp/55/2020, z 24.06.2021; rozsudok Okresného súdu Svidník, sp.zn. 1Csp/38/2019, z 2.12.2019 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 5CoCsp/14/2020, zo dňa 15.7.2021; rozsudok Okresného súdu Prešov, sp.zn. 29Csp/135/2019, z 8.4.2020, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 7CoCsp/5/2021, zo dňa 29.4.2021. Navyše aj za túto zmluvnú podmienku, ktorú SOI taktiež vyhodnotila ako neprijateľnú. UI SOI v tejto súvislosti uviedol, že neexistuje žiadny ekonomický dôvod, ktorý by nútil spotrebiteľa, ktorý nemá možnosť ovplyvniť zmluvné podmienky, aby svoj vzťah s dodávateľom podriadil pod ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý prioritne upravuje vzťahy medzi podnikateľmi. Taktiež dospel k záveru, že favorizovanie Obchodného zákonníka neprimerane znevýhodňuje spotrebiteľa.

50. Ohľadom zmluvnej podmienky týkajúcej sa vyhlásenia spotrebiteľa súd v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením už spomínaného rozhodnutia UI SOI, ktorý aj túto zmluvnú podmienku žalovaného považoval za neprijateľnú a v tejto súvislosti uviedol: „Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. l/ Občianskeho zákonníka, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadne oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Uvedenými zmluvnými podmienkami sa na spotrebiteľa taktiež neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru podľa zmluvy v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností. V ustanoveniach § 4 a § 5 zákona o spotrebiteľských úveroch sú priamo definované informačné povinnosti veriteľa a taktiež z ustanovenia § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že veriteľ je povinný pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver pri zohľadnení skutočností uvedených v zákone. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si povinností veriteľa zo zákona. Priemerný spotrebiteľ nemusí byť znalý povinností, ktoré veriteľovi ukladá zákon“.

51. Súd opäť dodáva, že totožná zmluvná podmienka žalovaného bola už právoplatnými súdnymi rozhodnutiami vyhlásená za neprijateľnú. Konkrétne rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp.zn.

9C/2/2014, zo dňa 16.09.2015, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 20Co/41/2016, zo dňa 27.04.2017 alebo rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp.zn. 19C/129/2016, zo dňa 14.10.2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 10Co/21/2021 zo dňa 11.01.2022. Ako už bolo uvedené uvedenú zmluvnú podmienku možno zahrnúť do tzv. čierneho zoznamu neprijateľných podmienok vymenovaných v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a to pod podmienku uvedenú pod písm. l/. Toto ustanovenie je transpozíciou smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 a to bodu 1 písm. q/ jej prílohy obsahujúcej indikatívny zoznam nekalých podmienok. Pod písm. q/ ide aj o podmienku, ktorá spotrebiteľovi ukladá povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah malo spočívať na inej zmluvnej strane. Súd s poukazom na vyššie uvedené závery teda žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok v celom rozsahu vyhovel.

52. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v jednej žalobe uplatnil tri druhy nárokov, pričom v konaní o určenie bezúročnosti úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia bol v celom rozsahu neúspešný a preto súd priznal nárok na náhradu trov tohto konania úspešnému žalovanému, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne. V konaní o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok však opačne v celom rozsahu bol úspešný žalobca a preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov tohto konania voči neúspešnému žalovanému, keďže opäť nezistil dôvod pre aplikáciu § 257 CSP.

53. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.